

"POR UN PRESENTE CON VIVENDA DIGNA!"

A TODA A FAMILIA VEDRUNA: COMUNIDADES DE IRMÁS E LAICOS, ESCOLAS VEDRUNA
E OUTROS PROXECTOS EN ESPAÑA E ITALIA

A TODAS AS PERSOAS PREOCUPADAS POLA GRAVE CRISE DA VIVENDA

ÁS PERSOAS RESPONSABLES PÚBLICAS E PRIVADAS QUE TEÑAN NAS SÚAS MANS A POSIBILIDADE DE
COOPERAR NO ACCESO Á VIVENDA PARA TODAS

No marco do Bicentenario da Familia Vedruna e do carisma que a nosa fundadora nos legou para *"abrazar todas as necesidades dos pobos [...] para gloria de Deus e ben dos demais"*, así como dos nosos documentos capitulares que nos impulsan a integrar a Xustiza, a Paz e a Integridade da Creación como eixos da nosa vida na misión cotiá, toda a Familia Vedruna en Europa, comunidades, equipos, fundacións educativas e proxectos actuais en España e Italia, decidimos iniciar esta Campaña neste curso académico 25-26, e ofrecémola a todos aqueles que queiran unirse a nós co obxectivo de colaborar na concienciación social, na visibilización dos rostros e na vida de tantas persoas e familias sen acceso a un fogar digno, e comprometerse con esta causa.

MOI PREOCUPADOS POLA CRECENTE VULNERACIÓN DO DEREITO Á VIVENDA nos países europeos nos que estamos presentes: en España, onde a exclusión residencial afecta a máis de 5,5 millóns de fogares e preto de 3,7 millóns en Italia¹. De tal xeito que a especulación e a falta de vivenda social e accesible impide que familias vulnerables, mocidade e persoas xubiladas accedan a unha vivenda digna, e xa está chegando a familias de ingresos medios².

Neste senso, ambos os dous países teñen taxas moi baixas de construción de vivendas³ e un pequeno número de vivendas accesibles e sociais⁴. Isto, xunto coa elevada demanda, fomenta a especulación e, a pesar das políticas de protección pública dos últimos anos en España, moitas vivendas de alugueiro son vendidas, transformadas en vivendas turísticas ou están baleiras⁵.

¹ Recompilamos datos para este manifesto e o Anexo 1 ata principios de agosto de 2025, e o documento foi redactado o 30 de setembro. Datos de Provienda, 2024: 5,5 millóns de fogares, o 29,5% do total de fogares. Segundo datos de Eurostat para Italia (decembro de 2023), o 14,1% da poboación vive nestes 3,7 millóns de fogares que teñen polo menos un problema grave. En 2023, o 25,4% da poboación en Italia e o 7,6% en España vivían en fogares superpoboados. Os datos de Italia que citamos neste manifesto son, en xeral, de 2023, porque non se teñen publicado datos posteriores.

² Cf. Enlace ao ANEXO deste Manifesto para máis información sobre a realidade, a lexislación e ver as fontes, ao final deste manifesto.

³ Italia ten a taxa de construción máis baixa de Europa e a de España é unha das máis baixas.

⁴ Mentres que a taxa media europea de vivendas sociais é do 9%, en Italia é do 5-6% e en España do 3,4% de vivendas sociais en uso, citando as estatísticas máis favorables.

⁵ En España, segundo o INE, hai un 14,4% de vivendas baleiras (3.837.328), así como 2.514.511 vivendas de uso esporádico e 943.924 vivendas de menos dun mes, e as vivendas turísticas (UTV) representan o 50% do total en lugares tensionados. En Italia, unhas 230.000 vivendas deixaron de ter uso residencial permanente.

Segundo o Banco de España⁶, o 40% dos fogares de aluguer en España están obrigados a dedicar máis do 40 % da súa renda bruta dispoñible á vivenda, unha porcentaxe que baixa ao 28 % en Italia. E, segundo outros estudos, aproximadamente a metade dos inquilinos das cidades españolas atópanse en grave pobreza despois de pagar o alugueiro. En consecuencia, só no primeiro trimestre de 2025, en España, o número de desaloxos executados ascendeu a 7.334 e en 2023 en Italia executáronse 21.354, a maioría deles por falta de pagamento do alugueiro⁷.

Ao mesmo tempo, máis de 185.000 vivendas de alugueiro están en mans de grandes propietarios e fondos “voitre” de investidores en España, que posúen máis dun millón de vivendas. En Italia hai case 2 millóns e medio de vivendas.

DECLARAMOS QUE ESTA SITUACIÓN NEGA O DEREITO Á VIVENDA PROCLAMADO no artigo 25.1 da Declaración Universal dos Dereitos Humanos, no artigo 11.1 do Pacto Internacional de Dereitos Económicos, Sociais e Culturais, no artigo 31 da Carta Social Europea Revisada e no artigo 34.3 da Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea (2000), e nas Resolucións das Nacións Unidas do 19/06/2020 e do Parlamento Europeo do 21/01/2021, sobre o acceso a unha vivenda digna e accesible para todos.

O Obxectivo de Desenvolvemento Sustentable (ODS) nº 11, **no seu 1º obxectivo, é cada vez máis un RETO INAPRAZABLE: "Para 2030, garantir o acceso de todas as persoas a vivendas e servizos básicos axeitados, seguros e accesibles e mellorar os barrios marxinais"**.⁸

A Constitución italiana protexe as condicións de vida dignas en varios artigos e, no que se refire á vivenda, foi especificada nas leis 457/1978, 431/1998 e 9/2007.

A Constitución española recoñece o acceso a unha vivenda digna no artigo 47 e, no artigo 33, a función social do dereito á propiedade privada. A Lei 12/2023, do 24 de maio, polo dereito á vivenda, protexe o dereito á vivenda, e foi actualizada en 2025, pero está pendente de aplicación en moitas Comunidades Autónomas e Concellos, que teñen as competencias.

A Familia Vedruna, BASEÁNDONOS NA⁹ CENTRALIDADE DA PERSOA E NO SEU DEREITO A UNHA VIVENDA DIGNA como dereito esencial, OPTAMOS:

- Pola perspectiva da xustiza social que esixe a cooperación de toda a comunidade humana para protexer aos máis vulnerables e subordina o lexítimo dereito á propiedade privada á súa función social e non especulativa no marco do destino universal dos bens.¹⁰
- Por unha xustiza que restaure coidando a autonomía e a dignidade das persoas que se atopan ao marxe, evitando convertelos en clientes dos nosos servizos e que apunte con eles cara á transformación social das estruturas inxustas, dende as súas causas.

Así mesmo, consideramos a vivenda como un **fogar**, máis que como un teito: un espazo de refuxio, intimidade, liberdade e recoñecemento mutuo onde crescemos como persoas, cubrimos as nosas necesidades fundamentais e desenvolvemos o noso proxecto de vida aberto á comunidade social. Polo

⁶ Banco de España (2024). *El mercado del alquiler de vivienda residencial en España: evolución reciente, determinantes e indicadores de esfuerzo. Documentos Ocasionales, N° 32.*

⁷ En España, os lanzamentos xudiciais (desafiuzamentos) aumentaron con respecto a 2024 e 5.644 déronse por falta de pagamento. En Italia ese ano 39.373 sentenzas de desaloxo máis foron emitidas á espera de execución, 30.702 por falta de pagamento e 74.000 solicitudes de desafiuzamento foron presentadas aos tribunais. Estes son os últimos datos dispoñibles.

⁸ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/cities/>

⁹ A nosa fundamentación vén do Evanxeo e da Doutrina Social da Igrexa (DSI), así como dos nosos documentos capitulares e carismáticos.

¹⁰ FRANCISCO, *Evangelii gaudium*, n. 53: "... *Xa non se trata simplemente do fenómeno da explotación e da opresión, senón de algo novo: coa exclusión, a pertenza á sociedade na que se vive vese afectada na súa propia raíz, porque xa non se está nela no fondo, na periferia, ou sen poder, senón que se está fóra. Os excluídos non son "explotados", senón residuos, "sobrantes".*

tanto, a súa falta afecta seriamente á vida persoal e á saúde, á familia e á sociedade no seu conxunto, como xa estamos a experimentar en barrios, vilas, cidades, escolas e contorna en xeral.

POR TODO O ANTERIORMENTE EXPOSTO SOBRE A COMPLEXA CRISE DA VIVENDA, A LEXISLACIÓN E OS NÓS FUNDAMENTOS SOBRE O DEREITO A UNHA VIVENDA DIGNA E, FIXANDO A NOSA MIRADA NOS ROSTROS DE TANTAS PERSOAS E FAMILIAS QUE NON TEÑEN ACCESO A ELA, AÍNDÁ QUE EXISTE UN MARCO LEGAL PARA GARANTIR ESTE DEREITO,

▪ **APELAMOS AOS DIVERSOS AXENTES SOCIAIS E ESPECIALMENTE AOS RESPONSABLES PÚBLICOS E PRIVADOS DE ESPAÑA E ITALIA, QUE TEÑEN NAS SÚAS MANS A POSIBILIDADE DE COOPERAR NO ACCESO Á VIVENDA, PARA QUE:**

- **Consideren unha vivenda digna, un fogar, como un dereito humano fundamental.**
- **Establezan un diálogo social con todos os axentes implicados:** funcionarios públicos, entidades de persoas afectadas, asociacións de traballadores sociais, grandes propietarios, etc., co fin de consensuar as medidas máis eficaces para erradicar a falta de acceso a unha vivenda digna, aplicando o ODS nº 11 e toda a lexislación internacional, nacional e rexional.
- **Garantan a aplicación da lexislación que protexe** este dereito en todas as comunidades autónomas, concellos e demais organismos públicos con competencias en materia de vivenda.
- **Incrementen o parque de vivendas sociais e públicas accesibles**, para dar resposta ás necesidades.
- **Protexan os prezos dos alugueiros da especulación, así como a capacidade de pago das familias, para que os gastos de vivenda non superen o 30% dos ingresos¹¹.**
- **Esixan a cooperación efectiva das empresas de investimento** que posúen vivendas.
- **Adopten medidas para mobilizar o stock de vivendas baleiras e/ou pendentes de rehabilitación** co fin de incrementar o número de vivendas sociais e/ou accesibles.

▪ **POLA NOSA BANDA, COMPROMETÉMONOS A**

- **Coñecer, sensibilizarnos e sensibilizar ao noso redor** sobre esta realidade, as súas causas, consecuencias e formas de solución; e a traballar en coordinación **cos funcionarios públicos** alí onde se faga posible.
- **Seguir acompañando e acollendo a persoas sen fogar e familias** en situación de senfogarismo nos proxectos nos que estamos e/ou nas nosas comunidades de vida.
- **Seguir aplicando os criterios de xustiza social e restaurativa na nosa misión e nas accións** relacionadas co acceso á vivenda, afastándonos de calquera especulación e accións que promovan a dependencia.
- **Sumarnos a outras organizacións ou iniciativas** que traballan nesta liña polo dereito a unha vivenda digna.

POLO ACCESO A UN FOGAR DIGNO PARA TODAS AS PERSOAS!

Novembro 23, 2025

Únete á campaña facendo [clic aquí](#)
Contacto: jplic@vedruna.eu

¹¹ Cifra máxima estimada polos organismos internacionais como axeitada para a economía familiar.